

Motion till riksdagen 2018/19:2841

av **Fredrik Christensson m.fl. (C)**

Utbildning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och utveckla det fria skolvalet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett aktivt skolval och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för en översyn av kösystemet till skolor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för ett generellt bidrag öronmärkt för skolan i stället för riktade statsbidrag och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att Skolinspektionen fokuserar mer på skolor som missköter sig samt ökar antalet oanmälda granskningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att läroplaner och kursplaner ska revideras i syfte att stärka betoningen på kunskap och att kunskapskraven behöver förtydligas och undervisningstiden utökas med fokus på baskunskaper, som svenska och matematik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att de nationella proven hanteras och rättas av för eleven fristående examinatorer, att

proven digitaliseras och att proven sker kontinuerligt under skolåren för ökat fokus på elevernas kunskapsprogression och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att samverka mellan skolhälsovården, barnvården, barn- och ungdomspsykiatri, ungdomsmottagningen och socialförvaltningen ökar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att göra en översyn av lärarutbildningen och att skapa fler vägar in till läraryrket genom möjligheten till fristående lärarutbildning, snabbare validering av kunskap och att uppmuntra initiativ som Teach for Sweden och fler KPU-utbildningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för ett transparent och tydligt karriärsystem för förskollärare, lärare och skolledare och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett nationellt digitalt lärarlyft och införa en statlig kompetensutvecklingsgaranti för förskollärare, lärare och skolledare och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska administrationen för lärare och skolledare och införa lärarassistenter för att lärare ska få tid att vara lärare och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fjärrundervisning ska tillåtas i alla relevanta ämnen, att skolor ska ha möjlighet att anordna fjärrundervisning på entreprenad och att möjligheterna med distansundervisning bör ses över och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ökade möjligheter för fler barn att delta i förskoleverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheterna till kompetensutveckling för pedagoger i förskolan och att göra det enklare för barnskötare att vidareutbilda sig till förskollärare och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att öka kommunernas frihet att besluta över avgiftsnivåerna i förskolan och tillkännager detta för regeringen.

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla konceptet med integrationsförskola och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studie- och yrkesvägledarnas roll i skolan måste stärkas och i högre grad än i dag vara integrerad i hela skolans verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att bygga ut yrkeshögskolan och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka och bredda gymnasiets yrkes- och lärlingsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att förbättra företags möjlighet att anställa lärlingar, höjt lärlingsbidrag för arbetsgivare som anställer gymnasielärlingar, lärlingsråd, utformandet av lärlingsutbildningarna och möjlighet till lärlingsanställning på lärlingsliknande introduktionsprogram och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att låta fler yrkesutbildningar bli yrkescollege och att lärlingsutbildningarna tar fasta på systemet för teknikcollege med företagsrepresentanter i regionala styrgrupper, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur yrkesvux kan stärkas för förbättrad kompetensförsörjning samt se över möjligheten att införa ett system med vuxenutbildningspeng i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att intensifiera och utöka nyanlända elevers undervisningstid och även utöka antalet undervisningstimmar i svenska och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att språkintruktionsprogrammet främst ska rikta sig till de elever som nyligen kommit till Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att lärosätena ska bli mer autonoma, ska finnas i hela landet, ges ytterligare möjligheter att utforma sin verksamhet efter regionala förutsättningar och ges förutsättningar att stärka sin samverkan med det omgivande samhället inom forskningen och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att högskoleutbildningarnas konkurrenskraft stärks, att deras samverkan med arbetsmarknaden förbättras, utveckla studentmedarbetarsystemet, en utökad praktik samt en förstärkt roll för studievägledaren och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att resurstilldelningen ska skapa förutsättningar för livslångt lärande, uppmuntra kurser på halvfart, distanskurser och relevanta sommarkurser av fördjupningskaraktär samt premiera kvalitet, arbetslivsanknytning och regional samverkan och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa ett mer flexibelt studiemedelssystem som premierar studenter som avslutar sina studier före utsatt tid och som möjliggör studier högre upp i åldrarna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanröja de problem och hinder som begränsar internationella studenters och forskares möjligheter att studera och forska i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör finnas ett transparent utvärderingssystem där utbildningens kvalitet, koppling till arbetsmarknaden och tidigare studenters åsikter tydliggörs så att blivande studenter kan göra välinformerade studieval och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Inledning

Svensk skola ska hålla hög kvalitet och vara tillgänglig för alla. Varje förälder ska kunna lita på att barnen får de kunskaper de behöver för att klara vuxenlivet och att det sker i en trygg miljö. För Centerpartiet är det viktigt att varje elev ska mötas av höga förväntningar och ges det stöd som krävs för att kunna nå kunskapsmålen och förverkliga sina drömmar utifrån sina förutsättningar. Vi behöver kunna erbjuda våra elever likvärdighet och kvalitet, från pedagogiken i förskolan till de högre kurserna på gymnasiet, så väl i stad som på landsbygd. En väl fungerande för-, grund- och gymnasieskola är grunden för en högre utbildning i världsklass och konkurrenskraftiga jobb. Dagens skola är morgondagens verklighet.

Svensk skola står åter inför stora utmaningar. Närmare var femte elev som gick ut årskurs nio i år blev inte behörig till gymnasiet. På flera skolor runt om i landet når inte ens hälften av eleverna tillräckliga kunskaper. Lärarbristen i svensk skola har blivit än mer påtaglig och lärare tvingas ägna alltför mycket tid till onödigt pappersarbete. Många skolor präglas också av en otrygg och stökig miljö.

Det här är en utveckling som måste vändas. Det behövs reformer som syftar till att höja kunskaperna i skolan, ge elever och lärare arbetsro i klassrummet och säkerställa att alla skolor håller en hög kvalitet och ger alla elever samma chans till en god utbildning. Elevernas kunskaper ska höjas genom hela utbildningssystemet. Det är avgörande för varje barns möjligheter, men också en av de viktigaste delarna för att stärka Sverige och för att motverka ett växande utanförskap. Skolan har flera viktiga uppdrag med att rusta barn och unga för morgondagen, men kunskapsinläring ska vara i centrum.

Centerpartiet vill att läroplaner och kursplaner revideras i syfte att stärka betoningen på kunskap. Kunskapskraven behöver förtydligas och undervisningstiden utökas med fokus på baskunskaper, som svenska och matematik. För en mer likvärdig betygssättning vill Centerpartiet att nationella proven digitaliseras och rättas externt.

Värna det fria skolvalet och valfriheten

För att värna elevernas, föräldrarnas och lärarnas valmöjligheter är det fria skolvalet och den därtill kopplade skolpengen viktig. Friskolornas etablering, från förskola upp till högre utbildning, har vidare lett till ökad konkurrens, något som leder till högre kvalitet. Konkurrens ger högre kvalitet i både friskolor och kommunala skolor. Vi är därför positiva till en mångfald av offentliga och privata leverantörer i hela utbildningssystemet, från förskola till högre utbildning.

Centerpartiet ser ett behov av att vidareutveckla och förenkla valfriheten så att den tillgängliggörs för fler. En del är att införa aktivt skolval som man gjort i bland annat Nacka och Botkyrka, vilket skulle göra det obligatoriskt att välja skola. Det är också viktigt att det blir lättare att söka skola och information om skolor och att föräldrar kan få stöd i detta, speciellt föräldrar som inte har svenska som modersmål. Informerade val

har visat sig vara av stor betydelse när många nyanlända elever nu börjar i den svenska skolan. Vi måste även se över kösystemet för att göra skolan mer likvärdig.

Alla skolor ska vara bra skolor

Vi ser det som helt nödvändigt med högre och tydligare kvalitetskrav på alla huvudmän, oavsett regi. De skolor, oavsett huvudman, som allvarligt bortser från kvaliteten i sin verksamhet och inte förmår att komma tillrätta med bristerna ska snabbare än idag stängas ned.

Idag lägger kommuner olika mycket resurser på skolan. De omkring 70 riktade statsbidragen spär på skillnaderna ytterligare vilket främst gynnar större huvudmän med rutin och resurser att ansöka. För att säkerställa en likvärdig skola i hela landet och att resurser går dit de behövs som mest borde de riktade statsbidragen ses över i syfte att bli ett generellt bidrag öronmärkt för skolan.

Skolverket och Skolinspektionen behöver stärka kvalitén i tillsyn och utveckling av Sveriges skolor. Istället för att som idag lägga större delen av resurserna på att inspektera alla skolor lika mycket, bör den nationella inspektionen ställas om så att skolor med goda resultat och få kända problem inspekteras mer sällan, medan skolor med sämre resultat och större svårigheter bör inspekteras oftare och grundligare. Skolor i utanförskapsområden där många elever inte uppnår gymnasiebehörighet bör prioriteras. Det kommer att ge ett bättre nyttjande av Skolinspektionen.

För att stärka likvärdigheten, rättssäkerheten och stävja betygsinflationen vill vi att nationella prov ska digitaliseras och rättas av fristående examinatorer. Det är varken rättssäkert eller likvärdigt att lärare rättar sina egna elevers nationella prov, eftersom de har en personlig relation till eleverna och förväntningar som bygger på tidigare resultat. Vidare bör proven ske kontinuerligt under skolåren för ökat fokus på elevens kunskapsprogression

Centerpartiet vill verka för att det ställs högre krav på kommunernas skolhälsovård och elevhälsoteam. Det är angeläget att tillgången på skolsköterskor, skolläkare, kuratorer och psykologer är god. Centerpartiet anser därför att det behövs en ökad samverkan mellan skolhälsovården, barnavården, barn- och ungdomspsykiatri, ungdomsmottagningen och socialförvaltningen. För att säkerställa att skolan är en trygg plats som präglas av studiero måste det bli lättare att flytta mobbare.

Lärarens roll

Läraren har en avgörande roll för elevens framgång. Lärarbristen kommer att öka under de kommande åren och det är prioriterat att få fler personer att söka sig till läraryrket. Läraryrkets status och attraktionskraft måste höjas för att högpresterande studenter i större utsträckning ska söka sig till yrket. Centerpartiet är av åsikten att lärarutbildningen bör ses över för att bättre svara upp till de behov skolan har. Den ska bygga på forskning och beprövad erfarenhet och bestå av mer praktik. Centerpartiet vill även ha fristående lärarutbildning och stärka initiativ som Teach for Sweden, som rekryterar från andra akademiska yrken än lärare. Deras modell har visat sig vara framgångsrik genom att få fler att hitta in i klassrummen. Vi behöver även bredda och bygga ut den kompletterande pedagogiska utbildningen, KPU, så personer som redan har en akademisk examen kan läsa till KPU och bli legitimerade lärare.

Centerpartiet vill ha ett tydligt och transparent karriärsystem för både lärare och skolledare och vi vill även att förskolelärarna också omfattas av försteläraryrket. En statlig kompetensutvecklingsgaranti bör införas för att säkerställa och finna system för att förskollärare, lärare och skolledare fortlöpande får den kompetensutveckling de behöver och håller sig uppdaterade på ny forskning. Rektorer och skolledare behöver även få verktyg för att kunna utvecklas i sitt ledarskap. Vi vill även ha en tydlig och långsiktig satsning på ett nationellt digitalt lärarlyft. Centerpartiet vill att lärarutbildningarna ska ta in det digitala perspektivet i alla relevanta ämnen och att lärare och skolledare får en kontinuerlig uppdatering i digitalt lärande.

För att lärare ska få möjlighet att lägga mer tid på undervisningen måste den administrativa börda som idag ligger på lärare och skolledare minska. Dokumentation som inte leder till att öka elevens lärande ska bort. Centerpartiet vill också att det införs

lärarassistenter som kan stödja lärare med till exempel blankett- och informationshantering, administration, assistens kring teknik och förberedande av undervisningslokaler. Centerpartiet vill också undersöka möjligheterna för konceptet med undervisande assistenter som används i bland annat Malmö.

Den digitala tekniken, så som fjärrundervisning, har öppnat upp för nya undervisningsmöjligheter. Bristen på lärare i allmänhet och på riktigt bra lärare i synnerhet, är ett stort problem. Detta problem kan vara än mer påtagligt för skolorna på landsbygden. Vi ser fjärrundervisning som avgörande för landsbygdsskolornas överlevnad. Centerpartiet tycker att fjärrundervisning ska tillåtas i alla relevanta ämnen och att kommunala och fristående skolor ska ha möjlighet att anordna fjärrundervisning på entreprenad under samma förutsättningar som statliga skolor.

Hög kvalitet i förskolan

Genom att redan i förskoleåldern nå barn som riskerar framtida svårigheter i skolan ökar möjligheterna att ge alla barn likvärdiga chanser till en bra skolgång. Centerpartiet anser att den långsiktiga målsättningen bör vara en utbyggd förskola och att fler barn ska få möjlighet att få delta i förskoleverksamheten, inte minst de barn som inte har samma tillgång till svenska språket i hemmet. För att det ska vara möjligt behöver fler förskolelärare utbildas och det måste bli lättare för barnskötare att vidareutbilda sig till förskolelärare medan de jobbar i förskolan.

Resursfördelningen bör även ses över och systemet med maxtaxa i förskolan behöver reformeras för att ge större frihet åt kommunerna att bestämma över avgiftsnivåerna. En viss höjning av maxtaxan skapar utrymme för satsningar på såväl utbyggnad av förskolan som mer pedagogik och minskade barngrupper.

Ett bra sätt att nå barn till nyanlända föräldrar är att erbjuda integrationsförskola där förskoleverksamheten bedrivs parallellt med SFI-undervisning för föräldrarna. Försök har gjorts i vissa stadsdelar i Stockholm med goda resultat. Centerpartiet anser att integrationsförskolan bör utvidgas till fler delar av landet.

Bättre matchning på arbetsmarknaden

Vi behöver också svara på arbetsmarknadens efterfrågan på kompetent arbetskraft. Allt för många elever ångrar sina studieval och den dåliga matchningen på svensk arbetsmarknad är bland den största i OECD. Skolinspektionen pekar också på stora brister i skolornas studie- och yrkesvägledning. Centerpartiet anser att studie- och yrkesvägledarna i högre grad bör vara en länk mellan skola och arbetsliv och vara integrerade i hela skolans verksamhet.

Satsa mer på yrkes- och lärlingsutbildningar

Yrkes- och lärlingsutbildning är viktig för tillväxten, inte minst för de små och medelstora företagen. För att yrkes- och lärlingsutbildningarna ska ge jobb efter avslutad utbildning och för att arbetsmarknaden ska få tillgång till kompetent arbetskraft måste utbildningarna vara högkvalificerade på både lägre och högre nivå och i större utsträckning byggas ihop. De tilltänka arbetsgivarna ska vara en drivande kraft i utvecklingen och genomförandet av utbildningen.

För att svara på arbetsmarknadens efterfrågan på duktigt yrkesfolk måste yrkeshögskoleutbildningarna byggas ut ytterligare. Ett sätt att göra detta handlar om att öka antalet platser på Yrkeshögskolan, både genom nya offentligt finansierade platser men även genom att öka antalet platser som finansieras av studieavgifter. Redan idag finns platser på yrkeshögskolan som är godkända att bedriva, men som inte ryms inom ramen för den finansierade verksamheten. Detta borde utvecklas ytterligare.

Gymnasiets yrkes- och lärlingsutbildningar måste även utökas och breddas. I Sverige har utvecklingen med lärlingssystem varit för långsam och inverkan på arbetsmarknaden för liten. Ett skäl är att mycket få lärlingar, bara 200 till 300, erbjuds anställning som lärlingar, till skillnad från i Tyskland där anställning är regel. Gymnasial lärlingsanställning har heller inte varit möjligt för nyanlända ungdomar som går lärlingsliknande introduktionsprogram.

Centerpartiet har föreslagit en kraftfull satsning för fler lärlingsanställningar:

- Rätt för företag att anställa på gymnasial lärlingsanställning med en timlön motsvarande fullt studiemedel, höjt lärlingsbidrag för arbetsgivare som anställer gymnasielärlingar, lärlingsråd som genom handelskammare och bransch kan vara med regionalt och lokalt och påverka utformandet av lärlingsutbildningarna och möjlighet till lärlingsanställning på lärlingsliknande introduktionsprogram.

Centerpartiet anser att fler yrkesutbildningar bör bli yrkescollege och att lärlingsutbildningarna bör ta fasta på systemet för Teknikcollege med företagsrepresentanter i regionala styrgrupper. Vidare bör lärlingsutbildningarna breddas till fler områden, exempelvis inom den offentligfinansierade välfärden.

Centerpartiet anser att yrkesvux är en viktig komponent i arbetslivets kompetensförsörjning för människor som saknar gymnasieutbildning eller som har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras.

Även om fördelarna med valfriheten är uppenbar så har denna möjlighet att välja var man vill läsa sin utbildning ännu inte införts inom den kommunala vuxenutbildningen. Studenter inom komvux och yrkesvux är fortfarande hänvisade till kommunen eller de utbildningsanordnare kommunen valt att upphandla. Ett antal kommuner, varav det mest kända exemplet är Nacka, har redan valt att på egen hand införa olika sorters valfrihetssystem för vuxenutbildningen. Centerpartiet föreslår att ett system med vuxenutbildningspeng införs i hela landet.

Yrkesprogram på gymnasiet

Yrkesprogrammen på gymnasiet fyller en viktig funktion i att erbjuda utbildning som leder till jobb. Det är därför av stor betydelse att yrkesutbildningarna håller hög kvalitet och svarar upp mot arbetsmarknadens behov av kompetens. Många nyanlända ungdomar i gymnasieåldern har en kort utbildningsbakgrund men med viss yrkeserfarenhet. Det bör därför finnas yrkesutbildningar på gymnasienivå där examen är möjlig utan de teoretiska ämnena men med grundläggande språk och samhällskunskap. På så vis kan de fortare få möjlighet att försörja sig själva och knyta an till det svenska samhället.

Stärkt utbildning för nyanlända elever

Många nyanlända elever klarar inte att nå målen i skolan. Många har liten eller ingen skolerfarenhet och tillsammans med dåliga kunskaper i svenska blir det svårt för många att tillgodogöra sig undervisningen. För att kompensera för detta krävs en längre period av intensifierad skolgång med fokus på de mest betydande kunskaperna. Det är av största vikt att de nyanlända eleverna snabbt lär sig språket. För att möjliggöra detta föreslår Centerpartiet att antalet timmar med undervisning i svenska utökas för dessa elever.

För att effektivisera språkinläringen på språkintruktionsprogrammet borde programmet främst rikta sig till de elever som nyligen kommit till Sverige. De elever som under grundskolan har godkänt i vissa ämnen men inte i ämnet svenska borde istället med rätt insatser kunna gå vidare till annat introduktionsprogram.

Högre utbildning och forskning

Utbildning berikar både samhälle och individer. Tillgång till högre utbildning av god kvalitet i hela landet ökar människors möjligheter till jobb och trygghet, samtidigt som det gynnar näringslivet och vår gemensamma välfärd. En samverkan och en nära koppling mellan den högre utbildningen och omgivande samhälle är därför av största vikt.

Centerpartiet verkar för att lärosätena ska bli mer autonoma, finnas i hela landet och ges ytterligare möjligheter att utforma sin verksamhet efter regionala förutsättningar. Vi behöver bli bättre på att nyttja den nya tekniken och ta tillvara på de möjligheter den för med sig. Den nya tekniken och digitaliseringen öppnar också upp för fler distansutbildningar som i kombination med kommunala lärcentra gör högre utbildning tillgänglig för fler, oavsett geografi. Centerpartiet anser även att det är viktigt att stärka samverkan med det omgivande samhället inom forskningen. I jämförelse med andra länder leder bara en liten del av forskningen som sker i Sverige till innovationer och samhällsnytta. Vi behöver därför se över ekonomiska incitament för lärosäten att bidra till nyttogörande av forskning och innovation.

För att fler ska finna ett jobb måste högskoleutbildningarnas konkurrenskraft stärkas och utbildningarna bli mer relevanta för arbetsmarknaden. Samverkan med

arbetsmarknad och samhälle behöver därför förbättras bland annat genom att koppla utbildningen närmare arbetsmarknaden, utveckla studentmedarbetarsystemet, en utökad praktik samt en förstärkt roll för studievägledaren.

Utbildningsformer som skapar bättre förutsättningar för livslångt lärande bör också gynnas i resurstilldelningen. Exempelvis bör relevanta sommarkurser av fördjupningskaraktär, distanskurser och kurser på halvfart uppmuntras. Centerpartiet vill ha ett resursfördelningssystem där kvalitet, arbetslivsanknytning och regional samverkan premieras.

Studiemedel

För ökad genomströmning och fler i arbete vill Centerpartiet ha ett mer flexibelt studiemedelsystem som premierar studenter som avslutar sina studier före utsatt tid men också är anpassat för de med lägre studietakt, exempelvis de som har gått gymnasiesärskolan eller är deltidssjukskrivna. Det ger fler möjligheten till en utbildning som leder till jobb.

För att fler ska kunna vidareutbilda sig ser vi ett behov av att ta bort utfasningen av studielånet som idag börjar vid 47 års ålder, möjliggöra studiestöd efter 56 års ålder genom att tillåta studielån, men inte bidrag, upp till 60 år samt utöka möjligheten till längre studielån till två år så att man kan läsa en tvåårig yrkesutbildning eller ett masterprogram.

Internationalisering

Om svensk utbildning och forskning ska kunna hävda sig i den globala konkurrensen finns det ett flertal faktorer som spelar roll, varav det internationella utbytet är en viktig del. Det gäller både internationella forskare som kommer hit för att arbeta men även internationella studenter som väljer att läsa hela eller delar av sin utbildning i Sverige.

Handläggningstiderna för visum är för långa och garanteras inte för hela studieperioden. Det skapar oro hos både studenter och forskare samtidigt som det ger Migrationsverket

onödigt arbete. Om vi inte finner lösningar för att förenkla för internationella studenter och forskare riskerar Sverige att förlora i anseende, att färre utländska forskare och studenter söker sig hit och vår framtida konkurrenskraft minskar. Centerpartiet uppmanar därför regeringen undanröja de problem och hinder som begränsar internationella studenters och forskares möjligheter att studera och forska i Sverige.

Jämförbarhet

Familjebakgrund påverkar ofta valet att studera vidare. Bristande information och vägledning gör de blivande studenterna beroende av råd från familj och vänner. Det syns tydligt i valet av utbildning och lärosäte. Studenter från studieovana hem är även överrepresenterade i avhopsstatistiken. Felval är en viktig orsak till detta. En starkt information och vägledning är på så sätt viktiga pusselbitar för att bredda rekryteringen till högskolan. Utan ett transparent utvärderingssystem där utbildningens kvalitet, koppling till arbetsmarknaden och tidigare studenters åsikter tydliggörs kan inte blivande studenter göra välinformerade studieval. En starkt information och vägledning inför studieval är viktiga pusselbitar för att bredda rekryteringen till högskolan. Centerpartiet anser därför att det bör finnas ett självständigt informationsuppdrag genom vilket studenter kan få information inför sina studieval.

Fredrik Christensson (C)

Ulrika Heie (C)

Martin Ådahl (C)

Annika Qarlsson (C)

Niels Paarup-Petersen (C)

Alireza Akhondi (C)